

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXX Kaina 30 c.

TREČIADIENIS — WEDNESDAY, BALANDIS — APRIL 16, 1986

Nr. 74

Lietuvos ateitis Nr. 6.

Istorijos vingiuose

(Tęsinys)

Nėra abejonės, kad tai buvo čekistų aukos, nesutikusios su jų pasiūlymais, arba bandančios juos apgauti.

Buvo ir dar viena rūšis čekistų bendradarbių — tai visokie išsigimėliai, kurie prieš 1940 m. birželio mėn. dėjęsi dideliais patriotais, dalyvavo krašto organizacijose ne iš idėjos, o vien tik todėl, kad prireikus tuo remdamiesi galėtų apsiginti padarę kokį nors įstatymų draudžiamą darbą. Jie gal buvo vieni bjauriausių ir pirmieji bolševikams atėjus šokosi savo kairumą reklamuoti ir varstyti bolševikiško saugumo duris.

Vienas buvęs mūsų vidaus reikalų ministras, kai pas jį užėjo žurnalistas s-gos valdybos narys, prašydamas duoti vizą išvažiuoti į SSR kelioliką žurnalistų ir rašytojų, paskaitės važiuojančių sąrašą, pasakė:

Sąrašą yra asmenų, kurie jau nebe pirmą kartą važiuoja Maskvon. Aš gerai pažįstu sovietinę santvarką ir nė kiek neabejoju, kad ne vienas šiame sąrašė įrašytas žmogus jau yra GPU bendradarbis.

Čia pat ministras suminėjo Cvirkos, Paleckio pavardes.

Kas šiandien mūsų gali abejoti, kad šie ponai neturėjo vienokių ar kitokių pasižadėjimų Maskvos čekiai?

ZINIOS

„Ir tribunoluos išdidžiai teisuosius smerkia žmogūdziai“.

V. Myk. Putinas

Netekome dviejų brangių kunigų. 1983 m. gegužės 6 d. Vilniuje Aukščiausiam teisme buvo paskelbtas žiaurus nuosprendis dviems, visos tautos mylimiems kunigams — kun. Alf. Svarinskas nubaudžiamas 7 m. lagerio ir 3 m. tremties; čia pat, teismo salėje, kun. S. Tamkevičius KGB areštuojamas ir patalpinamas saugumo požemiuose. Jam užvedama baudžiamoji byla pagal LTSR BK 68 str. 1 d. Jis kaltinamas tarybų santvarkos juodinimu ir šmeižimu.

Ką Lietuvai reikią šių brangių kunigų netekimas, tikriausiai, geriausiai suprantame mes, tikintis Lietuvos jaunimas. Tiek daug paramos, dvasinio pastiprinimo, gerų

patarimų esame iš jų patyrę. Kiek kartų jie mus gynė nuo bedievių organizuojamos dvasinės prievartos.

Kokius jausmus jaunimo širdyse sukėlė bedievių smurtas prieš šiuos kunigus, neįmanoma nusakyti keliais žodžiais. Geriausia apie tai byloja patys faktai: jaunimas ir net vaikai, uoliai, nieko nebadami, renka parašus po pareiškimais dėl šių kunigų išlaisvinimo, savo drąsa neretai stebina net vyresnio amžiaus žmones, o kartais ir kunigus; nors teismo dienomis Vilniuje visame Lenino prospekte knibždėte knibždėjo saugumiečiai bei milicininkai, tačiau jaunimas nepabūgo solidarizuotis su teisiu kun. Alf. Svarinsku, atvykdamį prie teismo rūmų. Keletui už tai teko atsisveikinti su aukštojo mokslo diplomu, palikti vidurinės mokyklos suolo: pasėdėti 5 ar 10 parų milicijos rūsiuose, sumokėti piniginę baudą.

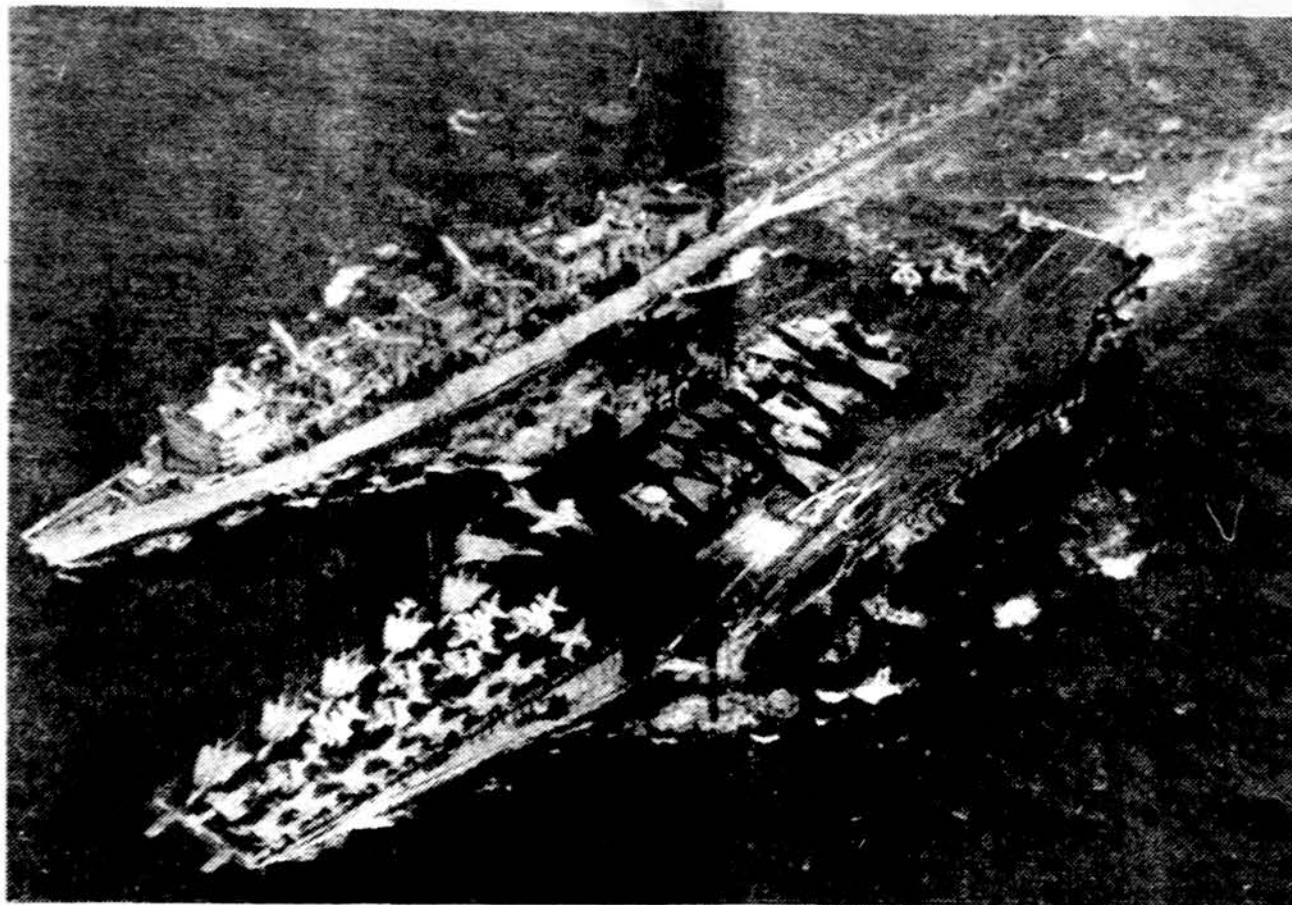
Štai mintys, kuriomis šiandien gyvena dauguma tikinčio jaunimo: N. tarnaudamas armijoje, rašo laiške savo draugui: „Ar tau vis dar neaišku, ką reikia daryti? Mesk institutą, palik karjerą ir minkštą vietą kitiems. To ir be tavęs užteks. Du kunigai suimti, vadinasi dviejų trūksta, — manęs ir tavęs! Greičiau apsispręsk. Dabar ne skaniai pavalgyti ir išsimiegoti reikia, o kovoti. Suprask!“

Mergaitė, kurią pašalino iš mokslo įstaigos, į klausimą: kas gi dabar toliau bus, ką tu dabar darysi?, — ramiu ramiausiai atsako:

„Nieko. Dar geriau, — daugiau laiko turėsiu ir jau nebus ką prarasti.“

Dvi mergaitės, kurios XI labai gerai mokosi, bet dėl religinių įsitikinimų nuolat buginamos, jog niekur į aukštąją mokyklą neįstos, ramiai nusprendžia — tapsime vienuolėmis ir eisime dirbti prie bažnyčios, būsim naudingės Tėvynei, negu aukštąjį mokslą baigė...
Neišgąsdino pastarieji įvykiai, bet padaršino, uždegė aukos, ryžto ugnelė jaunimo širdis ir reikia tikėtis, jei Dievas laimins, bus naujų svarinčių, naujų tamkevičių, naujų Tautos ir Bažnyčios švyturių.

(Pabaiga)

Amerikos lėktuvnešis netoli Libijos krantų pasiima kuro iš salia plaukiančio laivo. Amerikos karo laivynas toliau plaukioja pietinėje Viduržemio jūros dalyje, laukdamas naujų įsakymų iš Washingtono.

Amerikos lėktuvai puolė Libiją

Washingtonas. — JAV vyriausybė pirmadienį vakare paskelbė, kad JAV karo aviacija smogė Libijai, jos teroristų centrams ribotą smūgį. Televizijoje 8 val. vakare pasirodė prezidentas Reaganas, vėliau spaudos konferenciją turėjo sekretoriai Shultzas ir Weinbergeris.

Paskelbta, kad Libijoje smūgis s. suduotas penkiems kariams taikiniams prie Tripolio ir Benghazi miestų. Puolime dalyvavo 18 ilgų distancijų bombonešiu F-111, kurie atskrido iš Britanijos. Jūs teko ore papildyti skystu kuru. Antrąją puolimą bangą sudarė 15 laivyno kovos lėktuvų iš lėktuvnešiu „America“ ir „Coral Sea“.

Libijos radijas, paskelbęs apie puolimus, kurie Libijos laiku vyko apie 2 val. naktį, pranešė, kad priešlėktuvinė gynyba sunaikino tris JAV lėktuvus. Amerika tai paneigė. Buvo dingęs tik vienas F-111 lėktuvas su dviem pilotais.

Apie puolimą JAV vyriausybė iš anksto painformavo Kongreso vadus, buvo painformuoti sąjungininkai. Sakoma, kad Prancūzija nesutiko, kad bombonešiai iš Britanijos skristų per Prancūzijos teritoriją. Buvo painformuoti ir Sovietų Sąjunga. Tam buvo panaudota „karštoji linija“ iš Baltųjų Rūmų ir Kremliu. Sekretorius Shultz pasakė, kad jis nusiutė sovietams visus įrodymus, kaip Libijos valdžia organizavo Berlyno šokių salės susprogdinimą, kuris buvo paskutinis Libijos teroro veiksmas, nukreiptas prieš Ameriką.

Europos Rinkos užsienio reikalų ministerių posėdyje paskelbtas pareiškimas kaltinti Libiją dėl teroro veiksmų ir paskelbė, kad ateityje Libijos diplomatai bus varžomi, o pasiumtinių tarnautojų skaičius bus sumažintas.

Pirmomis valandomis po aviacijos puolimų buvo žinių, kad pultas ir Khaddafio gyvenamasis namas, kur buvo sužeisti jo šeimos nariai.

Bombonešiai iš Britanijos bazių, specialistų žiniomis, yra pritaikyti tolimoms kelionėms ir veiksams nakties metu. Lėktuvai skrenda 60,000 pėdų aukštyje, dusyk greičiau negu garso greitis, gali skristi nepaėmę

naujo kuro 3,000 mylių. Lėktuvo ginklai yra varuojamos raketos ir modernūs laserio, infraraudonųjų spindulių įrenginiai. Kiekvienas neša po dvi stambaus kalibro bombas, turi M-61 daugiavamzdžius 20 mm kulkosvaizdžius.

Prezidentas Reaganas savo pareiškime pabrėžė, kad amerikiečiai yra taikūs, tačiau atėjęs laikas atsilipti į Libijos puldinėjimus prieš amerikiečių kariškus ir civilius. Šiandien mes veikėme, nes turėjome veikti. Jei reikės, mes ir vėl taip padarysime, pasakė Reaganas. Mes bandėme taikingus būdus prieš naudodami jėgą. Mes bandėme tylią diplomatiją, viešus pasmerkimus, ekonomines sankcijas, karinės jėgos demonstravimą, tačiau niekas nepasiekė tikslo. Nežiūrint mūsų pakartotinių įspėjimų, Khaddafi tęsė savo bauginimo politiką ir užsispyręs tęsė teroro veiksmus, pareiškė prezidentas.

Prezidentui Reaganui tarantais su patarėjais, ką daryti su Libija, Europos spauda vis dažniau kritikuoja Amerikos politiką. Vienas diplomatas Paryžiuje pasakė, neskelbdamas pavardės, kad musė užmušti nereikia didelio plaktuko. Kiti kritikuoja Washingtono pareigūnus, kad spaudoje ir televizijoje jau prieš savaitę imta kalbėti apie Libijai ruošiamą smūgį, buvo nagrinėjama, kur tas smūgis bus nukreiptas, kokie parenkami taikiniai. Kritikai sako, kad tai „popierinio tigro“ metodai, kurie tik stiprina Libijos diktatoriaus pozicijas.

Specialus Amerikos pasiuntinys JT ambasadorius V. Walters lankė sąjungininkų sostines, tačiau ten nerado didelio pritarimo. Italijos gynybos ministeris Spadolini vienintelis pasisakė už sąjungininkų solidarumą ir vieną europiečių laikyseną, kuri politiškai turėtų izoliuoti kraštus, kurie remia teroristus.

Vienas priežastis, kodėl europiečiai nenoriai jungėsi į sankcijas prieš Libiją, yra ta, kad Libijoje gyvena ir dirba 15,000 italų, 5,500 britų, 1,500 vokiečių, 1,000 prancūzų. Amerikiečių skaičius Libijoje yra tarp 800 ir 1,300. Daug amerikiečių moterų yra išteke-

jusios už Libijos piliečių.

Vakarų Europos ambasados Libijoje įspėjo savo piliečius būti pasiruošusiems per trumpą laiką apiešti Libiją. Britanija patarė savo piliečiams rimtai pagalvoti, ar jiems apsimoka pasilikti Libijoje. Japonija ir Ispanija savo piliečiams paskelbė evakuacijos planą, su nurodymais, kuriais keliais ir kur vykti gavus pranešimą.

Libijos spauda paskelbė, kad kai kurios karėvinės ištūstinamos, o vieton karėvių į jas suvežami užsieniečiai darbininkai. Benghazi mieste buvo suimtas katalikų vyskupas Giovanni Martini, italas, ir trys kunigai: vienas lenkas, vienas maltietis ir vienas filipietis, suimta ir italų seselė, buvusi su šia delegacija.

Rytų Europos diplomatinių šaltinių žiniomis, Libijos valdžia nutarusi nepulti pirmą Amerikos karo laivą ar lėktuvą, nors jie ir provokuotų Libijos jėgas. Amerikiečiai šita puolimą turi pradėti patys, kad paskui negalėtų tvirtinti, kad jie gynėsi nuo Libijos puolimo, kaip buvo Sidros įlankos atveju. Libija turi pasirodyti pasauliui taikinga valstybe, kurią puola agresoriai iš Washingtono. Amerikai pradėjus karo veiksmus, Libija atsakytų savo puolimais ir suvaidintų mažytę valstybę, kuri puola didžiausia imperialistinė galybė.

JAV karo laivyno priartėjimas prie Libijos priartėjimą pergyvenamas Libijos amerikiečių. Niekas nežino, ar Libijos valdžia nepaims amerikiečių įkaitais. Libija gali amerikiečius išstremti. Naftos darbininkams, ypač vyresnio amžiaus, būtų neįmanoma gauti darbus Amerikoje, kur naftos kainų nukritimas uždarė daug naftos gręžinių, atnešė naftos pramonėje daug bedarbių.

Amnesty International paskelbė, kad pernai pasaulyje buvo įvykdytos 1,125 asmenų mirties bausmės. Organizacijos raportas paskelbė, kad egzekucijų kai kuriose šalyse buvo daug daugiau: Irakas paskelbė tik 19, Kinija — 135, Iranas — 470. Įtariama, kad tose šalyse mirties bausmių buvo daugiau. Daugiausia mirties bausmių (137) buvo Pietų Afrikoje, Saudi Arabijoje — 45, Pakistane — 57. Raportas pažymi, kad Amerikoje mirties bausmės kalėjimuose laukia 1,600 kalinių.

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

Popiežiaus vizito sinagogoje atgarsiai

Roma. — Simbolinis popiežiaus vizitas Romos žydų sinagogoje sukėlė daug komentarų. Sinagoga stovi ant buvusio Romos žydų geto sienos. Getą buvo įsteigęs 1555 m. popiežius Paulius IV. Legaliai jis buvo panaikintas 1870 m.

Popiežius Jonas Paulius II neminėjo savo pareiškime sinagogoje Izraelio vardo, nors pasaulio žydai tikėjosi, kad Vatikanas Izraeliui suteiks diplomatinį pripažinimą. Vatikano pareigūnai pabrėžė, kad šis vizitas buvo grynai religinis, o ne politinis. Paskutiniu metu Bažnyčia ėmėsi žingsnių į ekumenizmą. Popiežius neseniai aplankė Indijoje Hindų religijos vadovus, o prieš tai Maroke susitiko su musulmonų vadais. Pabrėžiama, kad sinagogos vizitas įvyko laikotarpyje tarp krikščionių Velykų ir žydų Passoverio šventės.

Viena priežastis, kodėl Vatikanas nepripažįsta Izraelio, yra Jeruzalės miesto klausimas. Izraelis laiko tą miestą valstybės sostine, o Vatikanas laikosi nuomonės, kad reikėtų rasti kokią formulę, kuri miestą paskelbtų „tarptautiniu miestu“, atviru krikščionims, musulmonams ir žydams, kuriems visiems šis miestas — šventas. Vatikanas yra pasisakęs ir už palestiniečių teisę į savo tėvynę. Izraelio pripažinimas atneštų Bažnyčiai sunkumų su katalikais musulmonų šalyse, pakenktų ekumeniniam dialogui su ortodoksų krikščionių vadovybėmis.

Katalikų-žydų santykius kiek palietė ginčas dėl Auschwitzo koncentracijos stovyklos ribose statomo moterų karmeličių vienuolyno. Neseniai popiežiui laišką parašė penki Europos

Prasidėjo kroatų Artukovic teismas

Zagrebas. — Jugoslavijoje prasidėjo teisminis procesas, kuriame karo nusikaltimais kaltinamas 86 metų buvęs Amerikos pilietis, 37 metus išgyvenęs Amerikoje kroatas Andrija Artukovic. Jis karo metu buvo Kroatijos vidaus reikalų ministras. Kaltinimai jam metami už koncentracijos stovyklą, kaip Jasenovac, įsteigimą ir jų administravimą. Tose stovyklose žuvo tūkstančiai serbų, žydų, cigonų ir kroatų, kovojusių prieš fašizmą.

Kroatas Artukovic pernai Amerikoje buvo išduotas Jugoslavijai. Penkių teisių teismas atmetė advokatų siūlymą patikrinti, ar jis kompetentingas dalyvauti teisme. Kaltinamasis atsakė į teismo klausimus: kur jis gimęs, kokia motinos mergautinė pavardė, kokia jo profesija. Jis yra galiausiai aklas, jį kankina arteriosklerozė. Du sargybiniai jam turėjo padėti atsistoti ir atsistėti. Kaltinamojo akto jis negirdėjo, nes užmigo salėje. Trys jo gynėjai skundėsi, kad jiems buvo leista tik vieną kartą pasimatyti su kaltinamoju. Teismas jų reikalavimą teismą atidėti atmetė.

Irano lėktuvai puolė Irako naftos įrengimus šiaurės vakarų Irake. Paskutinis Ain Zalah naftos laukų puolimas buvo pernai rugsėjo 6 d.

vyriausieji rabinai: Britanijos vyr. rabinas Immanuel Jakobovits, Prancūzijos — Rene Sirot, Alzaso rabinas Max Warschawski, Rumunijos — Moses Rosen ir Ciuricho — Mordechai Prion. Jie rašte nurodo, kad buvusi Auschwitzo koncentracijos stovykla tapo sinonimu holokausto ir pasaulio žydai norėjo įsteigti toje vietoje savo maldos namus, tačiau Lenkijos vyriausybė neleido. Lenkų argumentas sako, kad stovykla tapo visų ten kentėjusių žmonių simboliu ir netinka tą vietą atiduoti vienai kuriai religinei grupei. Dabar ten statomas katalikų vienuolynas griaua tuos lenkų valdžios argumentus, sakoma rabinų laiške.

Lenkijos kardinolas Franciszek Macharski, Krokuvos arkivyskupas, gynė šį projektą — steigti Auschwitze karmeličių vienuolyną, nurodydamas, kad tai būtų įrodymas, kad Gėris yra stipresnis už Blogį. Savo laiške Vatikanui laikraštį „L'Osservatore Romano“ vasario 21 d. kardinolas rašė, jog Auschwitzas tapo šventa vieta visai žmonijai ir jis priklauso visoms tautos. Daug katalikų organizacijų rinko šiam vienuolynui aukas, nors kai kur, kaip Belgijoje, Prancūzijoje, dviasikija nepritarė vienuolyno statymui.

Minėtame Europos rabinu laiške popiežiui rašoma, kad ten negalima statyti katalikų vienuolyno, nes tuomet pasaulio žydams būtų skaudu ir lankytis religiniais tikslais toje žydų kankinimo vietoje, nes „daugumas nacių kriminalistų praktikavo tą pačią katalikų religiją“.

Pagal Lenkijos kardinolo Macharskio planą, Auschwitzo karmeličių vienuolynė būtų apgyvendintos seselės iš daugelio kraštų, ju tarpe iš Lenkijos ir Vokietijos. Tai būtų maldos ir atgailos vieta.

Šį planą atmetė Tarptautinių tarpreliginių konsultacijų žydų komiteto pirmininkas rabinas Mordechai Waxman. Savo laiške kardinolui Macharskiui rabinas rašo, kad Auschwitzas simbolizuoja nacių planą pašalinti žvdu tautą nuo žemės paviršiaus. Tai istorijoje negirdėtas genocido planas. Ta vieta simbolizuoja šesiu milijonų žydų nužudymą tik dėl vienos priežasties, — kad jie buvo žydai. Mes nieko prieš neturime prieš vienuolyną, tačiau priešingai parinktai vietai ir siūlome kelti vienuolyną į kitą vietovę. Jei vienuolynas bus Auschwitze, pasaulio žydai, o taip pat daug krikščionių, laikys tą vienuolyną milžinišku prasilenkimu su diskretiškumu ir pasaulinės pamokos, kurią davė Auschwitzas, profanacija, rašo rabinas M. Waxman kardinolui Macharskiui.

KALENDORIUS

Balandžio 16 d.: Urbonas, Nemūra, Bernadeta, Giedrius, Didjana.

Balandžio 17 d.: Anicetas, Stefa, Dravenis, Sigita.

ORAS

Saulė teka 5:11, leidžiasi 6:31.

Debesuota, su pragiedruliais, temperatūra dieną 50 l., naktį 40 l.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Sovietų žinių agentūra vakar paskelbė, kad užsienio reikalų ministris Shevardnadze nevažiuos į Washingtoną gegužės 14 d. ir nesutiks su sekretorium Shultzu. Susitikime turėjo būti svarstoma Gorbačiovo vizito Amerikoje programa. Šis planų pakeitimas padarytas ryšium su JAV puolimu Libijoje.

— Vakar Libijoje užsienio korespondentai Tripolyje išgirdo didelį sprogdimą. Pentagonas paskelbė, kad jokių aviacijos puolimų vakar iki 1 val. po pietų nebuvo.

— Libijai pareikalavus, vakar posėdžiavo JT Saugumo Taryba. Libijos ambasadorius pareiškė, kad Libija nieko neturėjo bendro su Berlyno šokių salės sprogdimu.

— Vakar prezidentas Reaganas pasakė kalbą biznierių konferencijoje. Jis patvirtino, kad Libijoje buvo numuštas

Amerikos F-111 bombonešis, žuvo du lakūnai, vienas portorikietis, kitas iš San Francisco. Prezidentas pasakė, kad Libija siūnčia pinigus ir patarėjus į Nikaragvą, iš kur planuojami puolimai Amerikoje.

— Vienas nedidelis Libijos karo laivas netoli Sicilijos paleido iš toliau dvi raketas į JAV laivus, tačiau jos nukrito į jūrą, nepasiekusios taikinių.

— „New York Times“ paskelbė žvalgybos žinią, kad sovietams nepavyko naujos tarpžemyninės raketos bandymai. Raketa SS-18 pradėjusi kilti, tačiau tuoj susprogdusi, sprogdimas padaręs žalos bandymų įrengimams.

— Prancūzijoje gyveną kubiečiai surengė spaudos konferenciją, kurioje 8 vyrai ir 3 moterys, visi buvę Kubos politiniai kaliniai, papasakojo, kaip jie kalėjimuose buvo kankinami. Įsteigta kalinių sąjunga vadovauja Kubos poetas Armando Villadares, kalintas 22 metus.

SKAUTYBĖS Kiekelis

GLOBOJĄ CHICAGOS SKAUTININKŲ-KŪ RAMOVĖ

Redaguoja v.s. Irena Regienė, 2652 W. 65th St., Chicago, IL 60629

ŽVILGSNIS Į JŪRŲ SKAUČIŲ VEIKLĄ KANADOJE

Spaudoje mažai skaitome apie jūrų skaučių „Baltijos“ laivą Toronto, bet tai nėra, kad jos vegetuoja. Nors ir negausus jų būrelis — jos gražiai reiškiasi Toronto skautiškoje veikloje. Čia pateikiame keletą jų veiklos nuotraukų, kurias patyrėme iš jų vieneto globėjos j. ps. Elenos Namikienės. Tai tik neseniai prasidėjusių šių metų veiklos žinutės.

Ziemos iškyla vasario 23-24 d. vyko Horshoe Valley, ponų Šernų „chalet“. Buvo labai smagu. Dalyvavo septynios sesės ir dvylika brolių. Kildami keltuvais visi aukštin iškėlė galvas „gaudė“ saulės spindulius. O kas apsakys džiaugsmą slidėmis leidžiantis žemyn nuo kalno. Ziemos gamtoje aidėjo džiaugsmingi jaunatviški krikštavimai.

Išskylautojų maitinimu rūpinosi sesės Vida, Daina ir Silvija. Jos labai stengėsi, kad visi būtų sočiai pavalgę ir patenkinti. Reikia pripažinti, kad jos buvo tikrai geros ir rūpestingos šeimininkės.

Visi buvo laimingi galėdami pasidžiaugti sniegu, slidinėjimu ir pasivaikščiavimu gražioje žiemos gamtoje. Vakaras žaidė žaidimus ir dalinosi maloniais dienos įspūdžiais. Visi jūrų skautai ir skautės nuosirdžiai dėkingi ponams Šernams už jų svetingumą.

Toronto skautų ir skaučių Vasario 16-tosios iškilminga sueiga įvyko vasario 9 d. Priskelimo parapijos salėje. Joje dalyvavo devynios „Baltijos“ laivo sesės. Įžodžius pravedė sesė Vida. Jūrų jaunių įžodį davė Loreta Genytė, o ūdryčių — Carrie Rieckevičūtė. Po iškilmingos sueigos visos džiaugsmingai žaidė skautiškus žaidimus.

Kaziuko mugė Toronte įvyko kovo 2 d. Priskelimo parapijos salėje. „Baltijos“ laivo sesės entuziastingai joje dalyvavo. Jos jau nuo lapkričio mėn. ruošėsi mugėi — projektavo savo stalo papuošimus, rūpinosi, kad šis stalas būtų turtingas ir patrauklus. Šių metų jų stalo tema buvo „Skautamokslis“.

Jūrų skaučių stalas vaizdavo prielauką. Tarp stalo kampuose įtaisytų stulpų ištiestoje virvėje kabėjo gražus užrašas „Baltijos“ laivas, mazgai ir įvairūs užrašai, kaip pvz.: SOS Morzės raidyne, vandens saugumo taisyklė, įspėjimas nepalikti apsvirtusio laivelio, raginimas

vandenyje dėvėti gelbėjimosi liemenes ir kt.

Ant vieno stalo krašto sėdėjo „žvejys“ ir meškeriojo nuo stalo iki grindų banguojančioje popierinėje „jūroje“. Žvejys buvo didžiulė kimšta panda meška, apauta guminiiais botais, aprenpta kelnėmis, lietpalčiu ir kepure.

Stalas — prielauka buvo apkrautas pyragais, rankdarbiais ir saldumynais. Patrauklus saldainiai ant kotelių (lollypops) buvo įvairių formų — tulpės, rožės, Velykų zuikučiai, viščiukai ir kt. Į juos kryo ne tik mažųjų akutės, jais gėrėjosi ir suaugusieji. Saldainius pagamino ponija Genienė. Ji prižadėjo ateinančiais metais parodyti sesėms, kaip pačioms tokius patrauklius skanumynus pasigamininti.

Sesės viską mugėje išpardavė ir turėjo geras pajamas, gailla tik, kad šiemet produktai brangesni, tai ir išlaidų turėjo daugiau negu pernai. Keturiolika jūrų sesių, tartum ūdros, visur nardė, stengdamosios, kad tik daugiau parduotų. Šypsodamos kvietė perkėjus įsigyti jų skanumynų ir darbelių „Baltijos“ laivo sesės dėkingos visoms mamytėms, paaukojusioms gražių ir skanių pyragų bei kitų gardumynų.

Pavasaris atskubėjo ir jau nebe daug liko šio sezono sueigų. Balandžio 5 d. Lietuvių namuose įvyko „Baltijos“ laivo sueiga. Buvo pradėta gintarių kandidačių pasirušimo programa. Šiuo metu turime tris gintares kandidates.

Balandžio 19 dienos sueigoje bus projektuojamos dovanėles Motinos dienai.

Balandžio 27 d. visos dalyvavusios šv. Jurgio sueigoje.

Gegužės 10 d. visos jūrų skautės kelias į „Vilniaus rūmus“ pasveikinti mamytės ir močiutes Motinos dienos proga. Įteiks joms gėlytes ir dovanėles. Baigiantis žiemos sezonui, visos pradeda ruoštis vasaros stovykloms.

STOVYKLOS

Liepos 19 — rugpjūčio 2 d. JAV Vidurio rajono stovykla Rako stovyklavietėje, Custer, MI.

Rugpjūčio 16-24 d. — Atlanto rajono skautų ir skaučių stovykla Resolute amerikiečių skautų stovyklavietėje, Bolton, Mass.

„Baltijos“ laivo sesės stovykloje pozuoja „šeimos portretui“.

VISI DALYVAUKIME SKAUTIŠKOSE SUSITIKTUVĖSE

JAV-ių ir Kanados prityrusių skautų,čių ir jūrų skautų,čių šeštosios Susitiktuvės šiemet vyks gegužės 24-26 dienomis Beaumont stovyklavietėje, Rock Creek, Ohio. Suvažiavimas pavadintas „Aukštaitija“ vyks vyskupo A. Baranauško poemos „Anykščių šilelis“ dvasioje. Poemos lietuviškasis tekstas, o taip pat ir angliškasis vertimas (kad palengvintu suvažiavime dalyvauti ir silpniau lietuviškai mokantiems) jau metų pradžioje buvo išsiuntinėtus tautininkams, kems ir kitiems vadovams, vėms. Belieka juos padauginti ir pašvesti keletą sueigų susipažinimui su poema ir atlikimui reikalavimų darbų. Apie registraciją ir kt. rašėme praėjusios savaitės „Skautybės kelyje“.

Šioje laidoje pateikiame atliktinų darbų reikalavimus. Visi vadovai ir vadovės yra prasmiai raginti visus savo prityrusius skautus ir skautes.

o taip pat ir jūrų skautus ir skautes šiose Susitiktuvėse dalyvauti bei įvairiopa jiem ir joms padėti atlikti reikalavimus uždavinius, parūpinti transportaciją ir kt. Stovykloje norintieji dalyvauti privalo registruotis pas savo tautininkus ir gauti jų leidimą vykti į Susitiktuves.

SUVAŽIAVIMO PASIRUOŠIMUI UŽDAVINYS:

Kiekviena prityrusių skautų ir skaučių draugovė bei jūrų skautų,čių laivai rajone suprojektuoja ir padaro plakata, kurį turės atsivežti į 1986 m. prityrusių ir jūrų skautų,čių suvažiavimą ir kuris bus naudojamas suvažiavimo metu. Plakate skautės surašo ir iliustruoja visus savo pasirinktos kategorijos objektus, kurie yra mini mi A. Baranauško „Anykščių Šilelio“ poemoje. Kategorijos

yra:
Atlanto rajonas: medžiai ir gėlės.
Kanados rajonas: grybai ir uogos.
Ramiojo Vandenyno rajonas: miško paukščiai.
Vidurio rajonas: gyvuliai.

Plakatai turi būti sudaryti pilnai. Pvz. medžių ir gėlių kategorijoje skautės surašo visus poemoje paminėtus medžius (pušis, egles ir t.t.), o ne tik kelis iš jų ir juos visus pavaizduoja. Tas pats ir su gėlėmis.

Plakato dydis 22 x 28 „inches“. Po kiekvienos iliustracijos turi būti parašytas daktar vardas lietuvių kalba. Viršuje kategorijos pavadinimas pvz. „Anykščių Šilelio“ medžiai ir gėlės, o plakato apačioje draugovės ar laivo vardas ir vietovė. Kiekviena draugovė ir laivas šiuose plakatuose parodys savo sugebėjimą — kūrybingumą. Plakatai bus iškabinti suvažiavime, kad jais galėtų visi suvažiavimo dalyviai pasinaudoti.

„Ausros vartų“ t. „Šatrijos“ d-vės skautės pasirodymo metu. 1— k. A. Volodkaitė, K. Volodkaitė, V. Kazlauskaitė, A. Kazlauskaitė, A. Mockaitytė, A. Reitnerytė ir J. Antainaitytė. Nuotr. A. Namikienės

SKARDEJO „TAURO RAGAS“

Praėjusį sekmadienį, balandžio 13 d., Jaunimo centro didžiojoje salėje vėl skardėjo „Tauro rago“ orkestras, prieš dvidešimt metų „debiutavęs“ kazin kurioje Chicagos skautų ir skaučių stovykloje Rake. Populiarus jis buvo stovyklų lauzuose, publiką iki ašarų prajuokinantį įvairiuose skautiškuose ir kai kuriuose viešuose renginiuose.

Laikui bėgant keitėsi kai kurie „orkestrantai“, o pats orkestras rėčiau rodėsi ir, pagaliau, atrodė, kad „sudėjo“ savo skambiuosius „instrumentus“ ir pabaigė savo „koncertinę karjerą“. Ne kartą skautiškuose renginiuose jo pasigedome. Atrodo, kad „Tauro ragas“ buvo snūs-

telėjęs giloku Rip van Vinkle miegu, o pavasarį atėjus, vs kun. Juozo Vaišnio kvietimo pažadintas, garsiai suskardeno „Laiškų lietuviams“ žurnalo metinėje šventėje. Čikagiskė publika gerokai pasiilgusi humoro, todėl „Tauro rago“ pasirodymas buvo šventės dalyvių (jų buvo pilnutėlė salė) džiaugsmingai sutiktas ir triukšmingais plojimais palydėtas.

Savo sukaktuviniame dvidešimties metų pasirodyme, (kaip tai aptarė „dirigentas“ vs dail. Vladas Vijeikis), dalyvavo vs Jonas Paronis, s. Algimantas Kezys, S.J. vs Vytautas Namikas ir s. Modestas Jakaitis. Jiems talkino s. Nijolė Balzarienė ir dainų tekstus pagal lietuviškas liaudies dainas parašęs vs rašytojas Juozas Toliusis. Programa buvo neilga, bet

visus labai maloniai nutekusi.
„Tauro ragui“ linkima nuolat skardėti visuose Chicago skautiškuose susibūrimuose ir stovyklose.

Palaimintas, kuris sau gali pasakyti: aš nušluoščiau ašarą.
Giusti

Dr. Romualdas Poviloitis
DANTŲ GYDYTOJAS
Tel. 767-7575
5780 Archer Ave.
(6 blokas) vakarus nuo Cicero Ave.)
Valandos pagal susitarimą

DR. KENNETH J. YERKES
DANTŲ GYDYTOJAS
Pensininkams nuolaida
2436 W. Lithuanian Plaza Court
Chicago, Illinois 60629
Tel. 925-8288
Valandos pagal susitarimą

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629.

Second class postage paid at Chicago, Ill.
Subscription Rates: \$53.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$53.00. Foreign countries \$53.00.
Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesuveni. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėstį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto		
	metams 1/2 metų 3 mėn.	
Chicago ir Cook County	\$53.00	\$30.00 \$20.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$53.00	\$30.00 \$20.00
Užsienyje	\$53.00	\$30.00 \$20.00
Kitur — Amerikoje	\$53.00	\$30.00 \$20.00
Savaitinis (Šeštad. pried.)	\$30.00	\$19.00 —

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30—4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija straipsnius tašo savo nuožūra. Nesunaudotų straipsnių neaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prišunčiamos gavus prašymą.

DR. VIJAY BAJAJ
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS IR ODOS CHIRURGIJA
(Aukliai nuimami ofise)
2434 W. 71st Street, Chicago
Tel. 434-5849 (veikia 24 val.)
Val: pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

DR. K. G. BALUKAS
Akusherija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building), Tel. LU 5-6446
Iei neatsilepia; skambinti 927-0600
Priima ligonius pagal susitarimą

DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — 476-2400
Val pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 1-7; antr. ir penkt. 10-4; šešt. 10-2 val.

Ofs. 735-4477;
Rez. 246-0067; arba 246-6581
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINIŲ LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — 233-8553
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3921 W. 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — 582-0221
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą
6132 S. Kedzie Ave., Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

DR. ALSIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujo ligos
Nechirurginis išsiplėtusiu vėnu ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road, Tel. 585-2802
Valandos pagal susitarimą:
Pirm., antr., ketv. ir penkt.

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
TRADE CENTER BUILDING
9525 So. 79th Avenue, Hickory Hills
(Ant 95th St. 1 blokas į rytus nuo Roberts Rd.)
Tel. 598-8101 Val. pagal susitarimą

Tel. RE-lance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvius gydytojas
3925 West 59th Street
Val: pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-3 val. popiet ir 5-7 val. vak.
Treč. ir šešt. uždaryta

DR. IRENA KYRAS
DR. LAURA KYRAS
DANTŲ GYDYTOJOS
2659 W. 59 St. Chicago
Tel. 476-2112
Valandos pagal susitarimą

Tel. ofiso ir buto: OLYmpic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val. vak.
Išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. IRENA KURAS
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Ofiso tel. RE 7-1168;
Rezid. 385-4811

Dr. Tumasonio ofisa perėmė
DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir ketv. 9-12. Penkt. 11-2

Ofs. tel. LU 5-0348; Rez. TR 9-5533
DR. FRANCIS MAZEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4; 6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6.

Tel. 436-7700
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
F.A.C.C.
KARDIOLOGAS
Sirdies ligos
6132 S. Kedzie Ave., Chicago
Valandos pagal susitarimą

Namu 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS —
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Valandos pagal susitarimą

Tel. 282-4422
DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Chicago Eye Institute
4200 N. Central Ave.
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir „Contact lenses“
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

Dr. Tumasonio ofisa perėmė
T. RAMA, M.D.
Specialybė — Chirurgija
2454 West 71st Street
Tel. 434-1818 — Rez. 852-0889
Val: pirm., antr., ketv. ir penkt. 3 iki 7 v.v. Tik susitarus

DR. ANTANAS G. RAZMA
Specialybė — Vidaus ir plaučių ligos
2636 W. 71st St., Chicago, Ill.
Tel.: 436-0100
10522 S. Cicero St., Oak Lawn, Ill.
Tel.: 636-2992
Valandos pagal susitarimą

776-9400
DR. ONA VASKEVIČIUS
(VAŠKAS)
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
6648 So. Albany Ave., Chicago
Val. antr. ir penkt. 3-5
Kitos pagal susitarimą

Edmundas Vizinas, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

Ofs. tel. 586-3166; namu 381-3772
DR. PETRAS ŽLOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val: pirm., antr., ketv. ir penkt. 3-6; šeštadieniais pagal susitarimą

Po įžodžio džiaugsmu sveičia Toronto „Baltijos“ laivo jūrų skaučių vadovė Dina Stengurytė. Žina Girklytė, vadovė Elena Namikienė ir Dina Baranauškaitė.

SAVŲ POZICIJŲ PRARADIMAS

J. ŽYGAS

Kai esamos pozicijos yra puolamos žymiai stipresnio prieš, tenka pasitraukti ir persigrupuoti. Tokie persigrupavimai nėra smerktini. Tačiau visai kitas reikalas, kai pozicijos apleidžiamos be rimtesnio reikalo. Toks pozicijų apleidimas yra vadinamas dezertyravimu, ir dar niekas ordiniais nėra apdovanoję dezertyrų.

Mums po antrojo pasaulinio karo pradėjus važiuoti į Ameriką, teko susipažinti su senųjų ateivių sukurtomis lietuviškomis institucijomis. Mūsų giminės ar globėjai tuojau mus vedavo į lietuviškas parapijas, sales ar „piknikus“. Ką mes radome, mums tikrai imponavo. Žinoma, įvairūs mūsų veikėjai tuojau pradėjo planuoti, kaip viską pakeisti ir pagerinti. Kadangi daug ką reikėjo gerinti, tad neįsijungėme į jau egzistavusias lietuviškas organizacijas. Pradėjome steigti naujas. Mūsų globėjai ir aplamai senieji ateiviai pradėjo vis mažiau rodytis mūsų renginiuose. Taip ir atsirado „mes“ ir „jie“. Vasario 16 d. minėjimuose bendrai susirinkdavome ir užpildydavome sales ir klausydavomės veikėjų nesibaigiančių kalbų. Ilgainiui toms kalboms atsibodus, pradėjome nebeužpildyti salių. Taip pat ir didelių pagerinimų nesugalvojome. Taip ir likome „mes“ ir „jie“.

Jeigu kas ateityje „post mortem“ rašys mūsų veiklos reikologą, tai, manau, senoji ateivija bus vadinama „statytojų generacija“, o mes — pokario ateiviai „rezidencininkai“. Senieji emigrantai, dirbdami prastus ir mažiau apmokamus darbus, statė bažnyčias, vienuolynus, ligonines ir sales. Pensylvanijos „maineriai“ sukūrė Pensylvanijos Lietuvą, o Čikagos skerdyklų darbininkai Amerikos lietuvių sostinę. Čikaga ne tik lietuvių skaičiumi, bet ir lietuviškomis institucijomis pagristai galėjo didžiuotis. Pačios Čikagos ribose buvo 11 lietuviškų parapijų ir dar kelios priemiesčiuose. Lietuvių pastangomis ir daugiausia lietuvių pinigais pastatytos dvi modernios ligoninės. Taip pat lietuviai įsteigė dvi kapines, vienuolynus, Marijos aukšt. mokyklą, senelių namus ir daugelį kitų institucijų. Tai vis buvo atlikta senųjų ateivių pastangomis. Gerai, kad beveik viską radome, nes nebūtume sugebėję pastatyti. Tiesa, pastatėme Jaunimo centrą, bet, giliau patyrinėję, ir čia surasime, kad bent tos statybos užuomazgą sudarė senųjų ateivių aukos ir palikimai.

Kaip jau buvau minėjęs, neįsijungėme į jau egzistavusias organizacijas, o neįsijungėme, kadangi, mūsų akimis žiūrint, jos buvo per daug parapinės, mūsų platus polėkiai neįtilpo į jų siaurus rėmus. Dar Vokietijoje buvo paleistas šūkis, kad visi esame ambasadoriai, tad ir jautėmės ambasadoriškai ir į „parapines“ organizacijas nestojome. Mes turėjome ne tik Lietuvos laisvinimo, bet ir pasaulio tvarkymo misiją, tad nebuvome laiko smulkiesiems parapijams reikalams. Besvarstydami ir betvarkydami globalinius klausimus, ne nepastebėjome, kaip pradėjome nustoti bažnyčios po bažnyčios, rajono po rajono ir įvairių institucijų. Tuo mūsų nerangumu ir nesidomėjimu daugelis pasinaudojo. Yra sakoma, kad „ant palinkusio medžio visos ožkos lipa“. Kai didžiulios

turėtų institucijų nustojome, tai pradėjome ieškoti kaltininkų ir, žinoma, juos radome — tik ne savo tarpe. Išsiaiškinę, kas yra mūsų priešai, vėl galėjome ramiai tvarkyti globalinius reikalus. O tie reikalai komplikuoti, tad reikalingi mūsų patirties. Kai savus reikalus pusėtinai sutvarkėme — tai mūsų žvilgsnis užkluvo už Afganistano, Nikaragvos ir kitų židinių, kurie reikalingi mūsų dėmesio. Dabar dar prido prisidėjo „žvaigždžių karas“. Iš mūsų veiksmų ir bendruomenės darbuotojų pasigirdo raginimai siūsti telegramas. Pačiame telegramų siuntimo įkarštyje — suskambėjo telefonas: kažkoks nepažįstamas balsas kvietė į pasitarimą „Holy Family“ vilos reikalui.

„Štai tau, boba, ir devintinė!“ Kai mes užsiėmėme pasaulinės svarbos klausimais, dabar atsirado kažkokia... senelių prieglauda. Vis tiek neįėjau pasiklausti. Susirinkę daug rimtų žmonių ir rimtai reikalą svarstė. Reikalas rimtas... objektas, apie kurį kalbama, apie aštuoni milijonų dolerių vertės. Vertas dėmesio, ir kažkas juo susidomėjo. Negali likti, kaip žimis prie kelio, niekieno nepastebėtas.

Savaime aišku, kažkas kėsina į mūsų interesus ir net su mūsų atstovais nesiskaito. Turtas igitas senųjų ateivių praktiku, kol jie sugebėjo, tai ji prižiūrėjo. Jiems pasenus ir išmirus, beveik niekas iš mūsų tuo turtu nesidomėjo. Tad ir nenustabu, kad su mūsų atstovais niekas nesiskaito.

Spaudoje šiuo reikalu buvo rašyta: „Ilgiau kalbėta apie Lietuvių katalikų labdarųjų sąjungos reikalą. Šita lietuvių organizacija įkūrė ir išlaikė Sv. Šeimos vilą Lemonte. Jos amžini nariai yra Lietuvos Vyčiai, Katalikų Moterų sąjunga, Katalikų federacija, Marijonų vienuolija. Paaiškėjo, kad, nežiūrint šių organizacijų egzistencijos, ir dabar sudaryta stipri ir pajėgi taryba ir valdyba, plačiai jungianti lietuvišką katalikišką visuomenę. Tačiau paaiškėjo, kad kai kurie Čikagos arkivyskupijos atstovai nori visai nesiskaityti su šia lietuviška organizacija ir jos taryba, bet vienašališkai skirti direktorius“ (Draugas, 1986.III.21). Istorija kartojasi... ir vėl tas pat, kaip buvo su kazimierinėmis.

Istorija kartojasi, tik gal kiek skirtingais niuansais. Pradėjus tuo reikalu domėtis, teko išgirsti, kad Lietuvių Katalikų labdarųjų sąjunga dešimties ar daugiau metų eigoj neturėjo net susirinkimų. Prieš maždaug metus laiko susiorganizavo jaunesni lietuviai profesionalai gelbėti lietuvių sukurtos institucijos. Bet jau gali būti „saukštai po pietų“. Per daug laiko pražiopėta.

Kai paskutinių lietuviškų institucijų nustosime, tai galėsime ramiai tvarkyti savas rezidencijas. Gal ir skamba labai ironiškai, bet ar neišpildys sovietinių išeišvijos žinovų pranašystės, kad Amerikos lietuvių išeišvija „tėpaliks tik dideles ir gražiai sutvarkytas kapines“.

Kur bus tie, kuriuos aš myliu? Kus mes einame? Kas mes esame? Tai vis mįslės, kurios nulat prieš mus stovi. Visur paslaptys. Tikėjimas yra vienintelė žvaigždė toje tamsioje nežinomybėsje.

J.V. Goethe

„Laisvės varpo“ radijo valandėlės Bostone suruošame koncerte programą atlikę sol. Slava Žiemelytė, muz. Jonas Govedas, smukininkė Regina Bankienė ir koncerto rengėjas Petras Viščinis.

Nuotr. K. Daugelos

BOSTONO ŽINIOS

„LAISVĖS VARPO“ KONCERTUI PRAEJUS

„Laisvės varpo“ radijo programos, vadovaujamos Petro Viščinio, koncertas balandžio 16 dieną sutraukė arti poros šimtų klausytojų. Programa buvo priimta labai šilta, o ją atlikę menininkai Slava Žiemelytė, Regina Bankienė ir akompaniatorius Jonas Govedas buvo apdovanojami rožėmis ir ilgais plojimais. Programa neprailgo ir nenusbodo. Koncertas buvo labai gerai suorganizuotas nuosirdžių talkininkų, kurių Petriui Viščinui nestiga. Maistas buvo skanus ir lietuviškas, salė gražiai papuošta, jautėsi tvarka ir susiklausymas. Koncerte greta pensininkų, kurie dabar renginiuose sudarė daugumą, matėsi ir

jaunesnių veidų, kas teikė džiaugsmo visiems. Buvo atvykusių ir iš toliau. Nuotai-ka buvo tikrai lietuviška: visos dainos ir arijos buvo išverstos į lietuvių kalbą. Rengėjai yra verti pagarbos ir padėkos, kad jau daug metų tęsia mūsų tautinės kultūros gyvybinę eigą.

VISI KVIEČIAMI

LMF Bostono Klubu susirinkimas įvyks balandžio 26 dieną Lietuvių Piliiečių klubo užkandinėje. Paskaitą sutiko skaityti aktorė Aleksandra Gustaitienė. Prašoma daugiau klausytojų atsilankyti.

Bostone ruošiamame renginyje „Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikai“ paremti susitikę dr. C. Masaitis ir inž. J. Rasys.

Laiškas

RECENZIJOS

Recenzija, kokia ji bebūtų — teatro, koncerto, knygos, dailės darbų — tai ne mokinių darbų taisymas ir ne savo žinių afišavimas.

Recenzentui ir menininkui — atlikėjui statomi tie patys reikalavimai: talentas, mokslas, patyrimas, taktas, įsijautimas, savo pareigų supratimas.

Kaip svarbu menininkui palaikyti ryšį su publika, lygiai taip svarbu recenzentui palaikyti ryšį su skaitytojais, perduodant jiems įvykio bendrą vaizdą įdomiai, išlaikytai, suprantamai.

Lietuviški pobūviai, leidiniai skiriasi nuo amerikiečių tuo, kad mūsų menininkai, rašytojai, dailininkai nėra pilnalinkiai profesionalai. Tas pats tinka ir recenzentams. Todėl rašant reikia laikytis ne profesionalams taikomų taisyklių ir reikalavimų, bet mums tinkamo mastelio. Recenziją skaityto ne tik dalyvavę, bet daugumas laikraščio skaitytojų. Recenzijos stilius, kultūra, kalba, žodynas yra tiek pat svarbu, kaip pats įvertinimas. Jei solistai, artistai atlieka programą didelėje įtampoje, tai recenzentai turi laiko pasvarstyti, apsigalvoti, taisyti.

Irena Rasienė

Bolševikų nužudyti šauliai

Juozas Prunskis

Šioje knygoje aprašyta apie 400 šaulių, kuriuos nužudė bolševikai. Daug nuotraukų. Išleido Lietuvių šaulių sąjunga tremtyje centro valdyba 1982 m. Viršelį ir aplanką piešė dail. Jonas Tričys. Spausdino „Draugo“ spaustuve. Kaina su persiuntimu \$6.00.

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 West 63rd St. Chicago, IL 60629

Naujosios Anglijos Pabaltiečių Draugija kviečia visus atsilankyti į MARYTĖS BIZINKAUSKAITĖS Sopranas KONCERTĄ Š.m. balandžio 27 d., sekmadienį, 3 val. popiet First and Second Church in Boston 66 Marlborough Street, Boston Solistei akompanuos BRADLEY PENNINGTON Programoje: Sinius, Šimkus, Žilevičius, Budriūnas, Mozart, Boito, Dvořák, J. Strauss Bilietai: 10 dol. pensininkams, studentams — 8 dol. Bilietus galima įsigyti prieš koncertą prie durų.

Kaip „fryzeris“ lietuviškai?

Ar geriau „nutauti“ ar „nutautėti“?

„Dabar šokių grupė išpildys Sadutę“. O taip? Tai kuo tą Sadutę pripildė, kad dabar reikia ją išpildyti?

Jei jūs nežinote kaip į šiuos klausimus atsakyti, įsigykite naują knygą:

kun. Juozo Vaišnio S.J.

PRAKTINĖ LIETUVIŲ KALBOS VARTOSENĄ

Knygoje lietuvių kalbos rašybos ir skrybos pagrindai bei nevertotini žodžiai ir posakiai. Būtina kiekvienam besirūpinančiam taisyklinga lietuvių kalba.

Išleido JAV LB Kultūros taryba, 1985 m. 240 psl. kietais viršeliais.

Gaunama Drauge 4545 W. 63 St. Chicago, IL 60629 Kaina 9.85 dol. su persiuntimu.

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

Atsiskau visų pažadų ir skolų, kurių pridarė ar pridarys Viktorija Remeikis Fisher. Stasys Paulauskas

MISCELLANEOUS

A. VILIMAS MOVING

Tel. 376-1882 ar 376-5996

10% — 20% — 30% pigiau mokėsi už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.

FRANK ZAPOLIS 3208 1/2 West 95th Street Tel. — GA 4-8654

MASTER PLUMBING

Licensed, Bonded, Insured Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plytelės. Karšto vandens tankai. Flood control. Užsikimšę vamzdžiai išvalomi elektra. Palikite pavarde ir telefoną — lietuviškai. SERAPINAS — Tel. 636-2960

TAISOME SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MASINAS IR SALDYTVIVUS Kreiptis į: Hermis Deckys Tel. 585-6824 po 5 val. vakaro Kalbėti lietuviškai

BELL-BACE R.E.

J. BACEVIČIUS Namų parduavimai — valdymai — nuomavimai Income Tax — draudimai 6529 S. Kedzie 778-2233

SIMAITIS REALTY

Income Tax — Notary Public 2951 W. 63 St. 436-7878

NORINT PARDUOTI AR PIRKTI,

apdrausti ar išnuomoti savo nuosavybę, prašau kreiptis į mus. mes patarnaujame Čikagoj ir priemiestiuose.

BUDRAICIO

Nuosavybių pardavimo įstaiga 6600 S. Pulaski Rd. Tel. 767-0600

Remkite tuos verslininkus, kurie skelbiasi dien. „Drauge“.

JAY DRUGS VAISTINĖ

2759 W. 71st St., Chicago, Ill. 60629 Tel. — 476-2206

RŪPĖSTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SALDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistininkas Atidara šokiadieniais nuo 9 val. ryto iki 10 val. vakaro. Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vakaro.

Pranešame, kad iš spaudos išėjo nauja Algimanto Kezio fotografijų knyga LITHUANIA — THROUGH THE WALL. Knyga didelio formato, 105 puslapių su nuotraukomis apie Lietuvą, kurias Kezys padarė, lankydamasis Lietuvoje 1983 metų rudenį. Tai dešimties dienų trukusios viešnagės Lietuvoje fotografinis dienoraštis su paties fotografo anglų kalba parašytais komentarais apie lankytas vietas — Vilnių, Kauną, Trakus, Anykščius, Rumsiškes. Išanga knygai parašė Kazys Almenas, išleido Loyola University Press Čikagoje, gaunama „Drauge“ ir pas platintojus.

Kaina: \$15.95.

Žvejs — tai vienas paveikliais iš labai pušnios dail. POVILO PUZINO monografijos, kuri yra didelio formato ir talpina net 28 spalvotas reprodukcijas. Kartu ir XX amžiaus Madoną, apdovanotą aukščiausia premija tarptautiniame madonų festivalyje Los Angeles, Calif. ir Grand National Award Amerikos dailininkų profesinėje sąjungoje New York. Puiki dovana ir tinka bent kuriomis progomis įteikti bet kam: svečiantaui ar lietuviui. Kaina su persiuntimu 27 dol. Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 West 63rd Street, Chicago, IL 60629

Illinois gyventojai prideda \$1.50 valstijos mokesčio.

KURIU KELIU — DEMOKRATIJS AR FAŠIZMO?

ADOLFAS DAMUŠIS

Antano Masionio prisiminimai „Ateitininkų veikla nepalūžo“ susilaukė daug daugiau dėmesio negu kurių kitų asmenų prisiminimai. Matyt, jis bus palietęs mūsų nepriklausomo gyvenimo jautrią žaizdą. Savo aprašymuose jis prisiminė ideologinių moksleivių organizacijų veiklos uždraudimą tautininkų autoritetinio režimo metais. Tas uždraudimas labiausiai palietė moksleivius ateitininkus ir faktinai buvo nukreiptas į jų sunaikinimą. Moksleivių ateitininkų vadovybė, sudaryta iš studentų, tam potvarkiui nepakluso ir drąsiai vykdė jiems rinkimais patiktas pareigas ir toliau. Nepalūžo ir moksleiviai, daug jų buvo nubausti elgesio laipsnio sumažinimu, išvartymu iš mokyklos. Politinei administracijai prireikė į moksleivių tarpą infiltruoti informatorių, kurie sekė savo draugus, pranešinėjo saugumo agentams apie jų savo klasės draugų dalyvavimą slaptose moksleivių ateitininkų veiklose. Tokio laipsnio demoralizacijos nebuvo prieš ideologinių organizacijų uždarymą. Tokiose sunkiose sąlygose moksleivių ateitininkų veikla vyko ir ne tik iki 1934 metų, kaip oponentai K.R. ir A.L. raminasi, bet ištiesi ir per abi okupacijas.

Masionio prisiminimai ir oponentai

Antanui Masioniui savo visų prisiminimų spausdinti nebaigus, pasipylė oponentiniai balsai. Pradžioje jie bandė įtaigoti, kad jų prisiminimų spausdinimas „Drauge“ būtų sustabdytas. Bet tai įvykdyti buvo neįmanoma, nes išėjęs dar yra daug gyvų liudininkų, tuos įvykius asmeniškai pergyvenusių. Jiems atrodė, lyg ir negražu, kad laisvame demokratišame krašte būtų praeinama tylosis pro autoritetizmo atstovų bandymą „tvarkyti“ savo tariamus priešus dar ir dabar. Pastarieji gi iš tikrųjų nėra priešai, jie tikrai nepertaria autoritetizmo tendencijoms ir metodams.

Šiuo metu įsijungti į tarpusavį ginčą malonumų nesudaro. Bet kai esi įvairiais kaltinimais provokuojamas, o prasikaltęs nesijauti, tai jau tylėjimas būtų nepateisinamas. O iš kitos pusės, argi nebūtų išmintinga, nuomonėmis išsiskyrus, pareikšti savo nuomonę ir bandyti ieškoti bendro pagrindo išsiaiškinimui. Juk kas ieško, tas randa. Šio straipsnio tema ir yra lyg vienas iš tokio pagrindo

do ieškojimo bandymų.

Bet, be abejo, tai ne taip paprasta. Antanas Masionis savo prisiminimus pateikė, ramiai išdėstydamas įvykius, kuriuos jis pats ir jo draugai asmeniškai buvo patyrę. Tuo tarpu pasipylė oponentiniai balsai buvo jau visai kitokios dvasios. Juose jau buvo pilna inisnuacijų, prasimanymų ir priekaištų kliuvų ir organizuojam, ir „Draugui“, ir įvairiems asmenims, Antano Masionio minėtiems ir nemintiems, gyviems ir žuvusiems. Ten buvo ir sumaišyti įvykiai ir jų sekmė ir iškreiptas jų pobūdis.

Visu tuo ypačiai pasižymėjo Tautininkų sąjungos politikos ir kultūros žurnale „Naujojoje Viltėje“, Nr. 18, 1985, psl. 90-100, tilpęs straipsnis „Troškimas kankinio vainiko“. Anoniminiai autoriai, pasirašę tiktais inicialais K.R. ir A.L., išklėja daugybę savo kaltinimų, surištų ir nesurištų su A. Masionio prisiminimais. Taip, atrodo, savo kaltinimų ir tendencijų jų interpretaciją gaušoje jie nori paskandinti tą stiprų įspūdį, kurį Antano Masionio prisiminimai paliko objektyviai skaitytojui.

K.R. ir A.L., matyti, skubėdami Jurgį Mikailą pavadino Antanu Masioniu. Ir tos savo klaidos pagrindu tam Antanui Masioniui priskaldė dar porą puslapių papildomų kaltinimų. Tie klaidingai nukreipti papildomi kaltinimai skamba gana komiška. Esą, Antanas Masionis veržėsi į Karo mokyklą, norėdamas kariūnus suburti ir nuversti tautininkų valdžią. O tuo tarpu Antanas Masionis niekad neplanavo į Karo mokyklą stoti. Jurgis Mikaila mėgino įstoti į Karo mokyklą, bet jo prašymas buvo atmetas, kaip bausto už moksleivių ateitininkų teisių gynimą. Bet ir jis į Karo mokyklą prašėsi būti priimtas ne tautininkų valdžios versti, bet karinei prievolei atlikti. Teisė atlikti karinę prievolę Karo mokykloje jam priklausė, kaip baigusiam universitetą.

Demokratijos ir vadizmo konfrontacija

K.R. ir A.L. straipsnių paskaičius iškyla klausimas: ar įmanoma mūsų tarpe net svajoti rasti bendradarbiavimo pagrindą kaip modus vivendi? Straipsnio autoriai „Naujojoje Viltėje“ savo priekaištais, tvirtinimais bei pasiteisinimais remiasi autoritetinio režimo pagrindais ir nuo jų nesitraukia nė žingsnio. Tuo tarpu nėra abejones,

kad lietuviškosios visuomenės dauguma, jų tarpe ir nemaža dalis ir tautininkų, vengtų dabar save identifikuoti su vadizmu ar jo metodais.

Po labai skaudžių ir žiaurių pergyvenimų sovietinėje ir nacionalsocialistinėje okupacijose mums neįmanoma ir neįsmirtinga ramintis, kad mūsų autoritetinė sistema buvo švelnesnė, kaip K.R. ir A.L. bando įtikinti. Juk vilkas lieka vilku, nors jį vadintum ir vilkiuku. O ir „vilkiuku“ iltys su amžiumi auga ir aštrėja.

K.R. ir A.L. oponentinio straipsnio autoriai, stengiasi sudaryti įspūdį, esą jie su administracijos aparato pagalba buvo sutvarkę visą Lietuvos gyvenimą, politinį ir ūkinį, ir kultūrinį, ir net tam tikra prasme religinį.

Tą jų tvirtinimą reikėtų kiek koreguoti. Kūrybingesnis ir vertingesnis aktyvumas vystėsi už autoritetinės sistemos ribų. Ir dėkui Dievui, kad taip vyko!

Visuomenėje vystėsi kita įsitikinimų linkmė, negu toji, kuriai atstovavo tautininkų autoritetinė valdžia. Toje nevyriausybinėje linkmėje ryškiai vyravo siekimas saugoti asmens teises, pripažinti asmens, o ne režimo primatą, ugdyti demokratijos supratimą kaip brandesnę ir išsmingingę politinę sistemą.

Anais tautininkų autoritetinio režimo metais pozityvus pasisakymas už demokratiją buvo slopinamas. Asmens ar asmenų grupės domėjimasis valstybinėmis problemomis režimo palydimas „politikavimo“ vardu, blogąja toki dmesį smerkiančia prasme. Tuo žvilgiu bent asmenys, dalyvavusieji ateitininkų jaunimo organizacijoje, buvo laimingesni. Jie bent retkarčiais galėjo išgirsti pozityvų ir vertingų minčių ir demokratijos adresu. Todėl autoritetinis tautininkų režimas nemėgo ideologinės ateitininkų organizacijos.

Pilnutinės demokratijos mintis

Ateitininkija buvo laiminga dar ir ta prasme, kad į jos slaptą veiklą buvo įsijungusi visa eilė dinaminės minties asmenų ir vyresniųjų, ir viduriniųjų, ir pačių jaunųjų. Jie savo mintimis, artimais ryšiais su jaunuomene padėdavo jai susidaryti nuomonę svarbiais visuomeniniais valstybiniais klausimais. Jų patriotinis, religinis sąmoningumas gilėjo. Juose brenė socialinių problemų sprendimo pažangios idėjos.

Jaunuomenę domino prof. Stasio Šalkauskio fundamentalus straipsnis apie pilnutinę demokratiją, tilpęs 1926 metais rudenį „Židinyje“, o taip pat ir prof. K. Pakšto pasisakymas tame pačiame „Židinyje“ numeryje 6-7 kultūrinės autonomijos klausimu.

Pozityvų atgarsį visuomenėje rado 1936 metais vasario 23 dieną „Naujojoje Romuvoje“. Juozo Keliučio redaguojamoje, pasirodžiusi jaunų lietuvių katalikų intelektualų ir visuomenininkų deklaracija „Į organišką valstybės kūrybą“.

Tuose straipsniuose bei deklaracijoje buvo iškeliami vertingi demokratijos principai, jiems buvo suteikiama objektyvi ir pozityvi interpretacija. Tuo visuomenėje buvo ugdomas teisingas demokratijos supratimas. Demokratinės minties tokios idėjos žibėjo kaip orientuojantys žibintai vadizmo prietendimo aplinkoje. Tų straipsnių ir deklaracijos įtakoje buvo keliama vertinga pilnutinės demokratijos idėja. Pastaroji nesiribojo vien politine rinkimų procedūra, bet siekė demokratijos principų išplėtimą į ūkinę, socialinę ir kultūrinę veiklą.

(Bus daugiau)

A.A. M. VARNECKĄ ATSISVEIKINUS

a. a. Matas Varneckas

Gilaus liūdesio banga apgaubė New Jersey lietuvius, 1986 m. vasario 3 d. patyrus, kad netekome labai darbštaus, nuoširdaus, uolaus veikėjo Mato Varnecko. Nenuostabu, kad jo pasigendame mes, o ką bekalbėti apie likusią Mato šeimą. Daugiausia jo pasigęs žmona Stefanija, sūnus Rimas, Donatas, Vidas, trys marčios ir penki anūkai, kuriems reiškiu gilią, nuoširdžią ir draugišką užuojautą.

Kaip vienas iš Mato šeimos artimų draugų noriu pabrėžti keletą žodžių. Su Varneckais susipažinome ir susidraugavome atvykę iš Pensilvanijos 1953 m. pavašarį Lietuvių Laisvės parko patalpose Lindene, viename lietuviškų veiksmų suuoštame rengime. O tų parengimų tuo laiku buvo gausu Lindene. Šalia naujųjų ateivių įsteigtą organizaciją, čia egzistavo dar keletas seniau įkūrusių aktyvių vienetų. Todėl Lindeno organizacijų veiklos aprašymais „Draugas“ ir „Darbininkas“ mirgėte mirgėte.

Gal daugiausia širdies ir meilės Matas įdėjo dirbdamas Balfo ir Bendruomenės skyrių valdybose Lindene bei Lietuvių Bnės apygardoje Newark. Į pirmąjį valdybos postus Matas nesiveržė, bet su bendradarbiais jis buvo labai draugiškas, malonus ir paslaugus.

Kai Balfas ruošdavo parengimus sutelkti lėšoms šalpai arba Bendruomenei — šeštadienei mokyklai išlaikyti, tai Matas pasiūlydavo linksmajai programos daliai pajavairinti „Linksmųjų Brolių“ trijulę, kad humoristinėmis dainomis ir skambiais kupletais atitrauktų žmonių mintis nuo kasdieninių rūpesčių ir galėtų pasijuokti. „Linksmuosiuose Broliuose“ dalyvavo ir pats Matas su savo gražiu ir skambiu balsu. Žmonės „Linksmuosius Brolius“ pamėgo ir kviesdavosi į kitas kolonijas.

Matas buvo gimęs 1908 m. rugpjūčio 29 d. Skriaudžių valsčiuje, Suvalkijoje. Jis

baigė Marijampolės mokytojų seminariją, tačiau šioje profesijoje nedirbo. Nuvykęs Kaunan susirado Eksporto-Importo bendrovėje statistikos biure braižytojo darbą. Vėliau perėjo dirbti į Žemės Ūkio ministeriją referento pareigoms.

1944 metų vasarą, artėjant antrajai sovietų okupacijai, Matas įsijungė į lietuvių tautos didžiojo egzodo bangą su savo žmona ir trimis mažais vaikais, kurių jauniausias sūnus Vidas buvo vežamas vaikų vežimėlyje. Su vargais ir sunkumais pateko Vokietijon. Bet ir čia neilgai visi buvo kartu. Karo audrų sūkurėje Matas buvo atskirtas nuo šeimos. Raudonajam Kryžiui tarpininkaujant savo šeimą susirado 1945 m., tuojau po karo, amerikiečių zonoje. Iš čia 1949 m. birželio 16 d. visa šeima atvyko į JAV ir laikinai apsigyveno pas savo geradarius Žiurlius Lindene, N.J.

Nieko nelaukdamas Matas tuojau susirado fizinį darbą ir jį nepakeitė kitu. Atliekamu nuo darbo laiku palengva, bet su dideliu ryžtu savo rankomis pasistatė gražų išplanuotą namą, kuriame išgyveno iki paskutinės šio gyvenimo valandos. Savo gyvenime Matas nepasizymėjo didiele sveikata. Jis jau turėjo širdies problemų nuo 1968 metų ir pastoviai vartojo vaistus. Paskutiniai jo gyvenimo metai dar daugiau pasunkėjo susirgęs inkstų liga. Jis nujautė, kad netrukus turės su čia žeme atsisveikinti ir iš anksto tam ruošėsi. Jis mirė 1986 m. vasario 3 d. ir buvo pašarvotas The Krowicki McCracken Funeral Home Lindene.

Atsisveikinimas su Matu vyko vasario 5 d. vakare. Čia dijak. Keturvitis ir dalyviai sukaltė jo rožinį už Mato sielą. Po to žodį tarė Lietuvių Bendruomenės New Jersey apygardos pirm. Kazimieras Jankūnas, draugų-artimųjų vardu — Stasys Vaičiūnas ir Lindene veikusių organizacijų vardu — Juozas Prapuolenis. Vasario 6 d. rytą Sv. Petro ir Povilo parapijos klebonas kun. Petras Žemeikis atlaikė šv. Mišias. Jų metu talentingasis smuikininkas Julius Veblaitis nuostabiais smuiko garsais palydėjo susirinkusiųjų maldas prie Aukščiausiojo.

Iš bažnyčios velionio kūnas gausaus žmonių būrio buvo palydėtas į Sv. Gertrūdos kapinių mauzoliejų Colonia, N.J. Čia dijakonas Keturvitis sukaltėjo paskutines maldas, švestu vandeniu apšlakstė karštą ir Mato palaikai buvo palikti amžinam poilsiui.

Šeimos vardu visi dalyviai buvo pakviesti į Steak House restoraną pietų.

S. V.

PENKERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A. † A.
Antanas Stankus

mirė
1981 m. balandžio 16 d.

Teveli, jau suėjo penkeri metai, kai Jūs palikot mus su liūdnomis širdimis.

Niekad neužmiršime Tavo meilės ir mums parodyto darbštumo.

Prašome visus draugus ir pažįstamus prisiminti Antaną savo maldose.

Nulūdę: sūnūs ir marčios.

Tėvas buvo vyras a.a. Konstancijos, mūsų brangios mamytės.

MYLIMAM TĖVELIUI

A. † A.
JONUI ŠEPUTAI

mirus, dukteriai dail. DANGUOLEI JURGUTIENEI ir jos šeimai reiškiame nuoširdžią užuojautą.

Magdalena ir Jonas Stankūnai

A. † A. VERONIKAI VALAITIENEI

mirus, vyrą ANTANĄ, mielą mūsų draugę dukrą ALDONĄ KAMANTIENĘ ir jos šeimą, sūnus RIMĄ, KESTUTĮ, ALGIMANTĄ, GINTĄ ir jų šeimas nuoširdžiai užjaučiame.

Zibutė ir Zigmās Žiupsniai

GAIDAS—DAIMID

EUDEIKIS
TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
PATARNAUJA IR CHICAGO PRIEMIESČIUOSE

4330-34 S. California Avenue
Telefonai — 523-0440 ir 523-9852
4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — 927-1741-1
4348 S. California Avenue
Telefonas — 523-0440

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME
TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago
Telefonas — 476-2345
1410 So. 50th Av., Cicero
Telefonas — 863-2108

PADĖKA

Mūsų mylima mamytė ir močiutė

A. † A.
Petronėlė Nausėdienė

mirė 1986 m. kovo 3 d. ir buvo palaidota kovo 7 d. Sv. Kazimiero lietuvių kapinėse, Chicagoje.

Dėkojame visiems, kurie suteikė jai paskutinį patarnavimą ir palydėjo į amžiną poilsio vietą.

Nuoširdžiai dėkojame kan. Vaclovui Zakaraskui, kuris atlaikė gedulingas pamaldas už jos sielą ir palydėjo velionę į kapines.

Nuoširdus dėkui visiems, kurie užprašė šv. Mišias už jos sielą. Dėkojame tiems, kurie prisuntė velionei gėlių ir pareiškė mums toje liūdesio valandoje užuojautą. Dėkojame Vytauto Didžiojo šaulių rinkinei už atsisveikinimą ir palydėjimą į kapines. Dėkojame Vyčiams už šv. Mišias ir lankymą koplyčioje. Dėkojame visiems laidotuvių dalyvavusiems, kuriems atskirai neturėjome galimybes padėkoti. Dėkojame grabnešiams ir laidotuvių direktoriui Donald A. Petkui.

Nulūdę: dukterys ir sūnūs su šeimomis.

Los Angeles Šv. Kazimiero parapijos salėje studijų savaitės įspūdiškai dalijasi Liet. Žurnalistų sąjungos pirm. Rūta Kleva Vidžūnienė ir I.B. Vakarų apyg. vicepirm. Romas Nelsas.

Nuotr. D. Mažeikienės

APLIKIMUS

x Aktorė Nijolė Martinaitytė skaitys titulinį pasakojimą iš Česlovo Grincevičiaus naujosios knygos „Vidudienio varpai“ per šios knygos sutiktuvės Jaunimo centro kavinėje šį penktadienį, balandžio 18 d., 8 v.v.

x Kriaučeliūnų šeima savo a.a. sūnui Eugenijui prisiminti yra įsteigusi kasmetinę Jaunimo premiją. Šiais metais yra skiriama jau aštuntoji premija, kurią laimėjo Anglijoje gyvenęs veikusis lietuvis jaunuolis Algis Kulikas. Premijos įteikimas bus gegužės 10 d., šeštadienį, 5 val. vak., Jaunimo centro kavinėje. Visi kviečiami.

x Žurn. Stasys Pieza, buvęs redaktorius, rengiamose konsultacijas pagerbti iškilmiškos Jaunimo centre balandžio 27 d., sekmadienį, 3 val. p.p. kalbės apie generalinę konsultaciją „Daužvardienė ir jos atliktus darbus“.

x Grandinėlis ansambelis, vadovaujamas L. Sagio, su koncertais apvažinėjęs visas laisvojo pasaulio šalis, kuriose gyvena lietuvių, pernai metais gražiai pasirodęs Romoje Šv. Kazimiero minėjime, balandžio 26 d., šeštadienį, su nauja programa pasirodys Jaunimo centre Chicago lietuviams. Bilietai gaunami Vaznelių prekyboje.

x Lietuvių Dailiojo meno instituto metinis suvažiavimas vyks ateinančią šeštadienį, balandžio 19 d., 9:30 v.r. Lituanistikos tyrimų ir studijų centro būstinėje Jaunimo Centre. Jei kuris nors instituto narys negalės suvažiuoti dalyvauti ir dar nėra pasiuntęs balasvimių įgaliojimų, gali juos pasiūsti pažįstamiems LDMI ar šiems taryboms ir valdyboms nariams: dr. Kaziu Ambrozaičiui, dr. Gediminui Balukui, Emilijui Holenderiui, Algiiui Janušui, Povilui Kiliui, Adolfui Markeiui, dr. Jonui Rackauskui, dr. Antanui Razmai, Jonui Vazneliui ar Vytautui Vepštui. Siųsti: Lithuanian Institute for Fine Arts, 3001 W. 59th St., Chicago, IL 60629. Nariai ir svečiai prašomi suvažiuoti dalyvauti.

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
2649 W. 63rd Street
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-5162
Kasdien 9—6 val. vak.
Šeštadieniais ir vakarais pagal susitarimą

ADVOKATAS
Vytienis Lietuvninkas
2501 W. 69th Street
(Lithuanian Plaza Court)
Chicago, IL 60629
Tel. 778-0800
Kasdien 2—8 val. vak.
Šeštadienį 9 v.r. iki 1 v.p.p.

ADVOKATAS
ALGIRDAS R. OSTIS
1000 Jorie Blvd., Suite 364
Oak Brook, IL 60521
Tel. Ofc. 325-3157
Tel. Rez. 325-6582
Valandos pagal susitarimą

ADVOKATAS
VYTAS MISIULIS
79 W. Monroe, Suite 1024
(Bell Federal Building)
Chicago, IL 60603
Tel. 263-0631, 236-1717
Tvarko namų pirkimo reikalus

x Liūda Rugienienė, Lietuvos Bendruomenės krašto valdybos sekretorė ir „Draugo“ bendradarbė, buvo atvykusi į Chicago dalyvauti Lietuvos krikšto jubiliejui rengti komiteto posėdyje. Ta proga pirmadienį, prieš išvažiuodama atgal į Detroitą, aplankė „Draugo“ redakciją ir pasitarė L. bendruomenės ir krikšto jubiliejiaus informacijos reikalais.

x Rūta Šimutyte Kazlauskienė parašė laišką „Chicago Catholic“ balandžio 11 d. laidoje ir padėjo Lietuvos Vyčių vardu už priminimą, kad reikia rašyti laiškus Sovietų Sąjungoje įkalintiems už tikėjimą. Ji rašo, kad kaliniai yra reikalingi mūsų pagalboms ir paramos.

x Dainavos ansamblio statomų „Lietuviškų vestuvių“ jaunosios vaidmenį atliks Zita Šoliūnaitė, o jaunojo — Aras Lintakas. Spektaklis bus gegužės 11 d., sekmadienį, 3 val. po pietų Marijos aukšt. mokyklos salėje. Ansambliui talkininkauja Lemonto tautinių šokių grupė „Spindulys“. Bilietai galima iš anksto gauti Vaznelių krautuvėje.

x ALIAS Chicago skyriaus visuotinis narių susirinkimas šaukiamas balandžio 18 d., penktadienį, 7:30 val. vak. Lietuvių Tautiniuose namuose. Susirinkimo darbotvarkė — naujos valdybos rinkimai, einamieji reikalai ir t.t. Po einamųjų reikalų aptarimo skaidrinius iliustruotas kolegos Prano Nario pokalbis paskyrimas — Pakistanas. Po to — kavutė. Balandžio 27 d., sekmadienį, vyks skyriaus golfo turnyras ir gegužinė J. Lieponio golfo laukuose, 143 St. ir Parker Rd., Orland Park, Ill. Golfo žaidynės prasidės 10 val. r., gegužinė — 2 val. p.p. Golfinkai, norintieji dalyvauti, praneša kol A. Traškai tel. 425-9324.

x Arvydas Paltinas, Vasario 16 gimnazijos mokytojas, atvyks į Chicago. Centrinis Vasario 16 gimnazijos rengimo komitetas rengia visuomenės susitikimą su A. Paltinu balandžio 18 d. 7 val. vakaro Jaunimo centro posėdyje kambarėje. Visi, besidomintieji laisvojo pasaulio lietuvių gimnazija kviečiami atsilankyti. Paltinai į Chicago atvyks kviečiami „Margučio“, kuris rengia jų koncertą.

x Marquette Parko Lietuvių namų savininkų susirinkimas bus balandžio 18 d., penktadienį, 6:30 val. vak. parapijos salėje. Yra svarbių reikalų aptarti, dėlto valdyba prašo savininkus gausiai dalyvauti.

x Ateininkų namų patalpos ir gražus gamtos prieglobstis tinka visokiems parengimams: mokyklų baigimo pobūviams, vestuvėms, šeimoms sukakčių minėjimams ar organizacijų renginiams. Dar yra neužimty patalpų savaitgaliams. Del informacijos skambinti (312) 361-2817. (pr.)

x Nepirkite paminklų iš nuotraukų, nes nematote tikro dydžio ir spalvos. Yra svarbu paminklą matyti dirbtuvėje, prieš atvežant į kapines. Ne laikus pakeitimus daryti, kai jau pastatytas kapinėse. Šv. Kazimiero paminklai — (Nelsonai) 3914 W. 111th St. (Vienas blokas į rytus nuo kapinių). (sk.)

x Nuperkame automobilius ir kitus daiktus gyvenantiems Lietuvoje ir padedame sutvarkyti palikimus. Kreiptis į American Travel Service Bureau, 9727 S. Western Ave., Chicago, Ill. 60643. Tel. 312 238-9787. (sk.)

x Alice ir Robert E. Graff iš Riverhead, Long Island, N.Y. buvo atvykę į Chicago dalyvauti Astos Ramanauskaitės ir Gintaro Karoso vestuvėse, kurios buvo balandžio 12 d. St. Adrian parapijos bažnyčioje, o vaišės Jaunimo centre. Svečiai iš Riverhead aplankė „Draugą“, įsigijo lietuviškų ir angliškų knygų. Alice Graff yra trečios kartos lietuvė, bet savo apylinkėje kasmet rengia lietuviškus pasirodymus ir kviečia vietinius gyventojus. Dalyvauja taip pat ir apylinkės lietuviai. Jos renginiai turi didelį pasisekimą ir padaro Lietuvai didelį patarnavimą.

x Loretta ir Jonas Wallon iš Cicero susilaukė šeimos prieauglio dvyneku berniuku. Jais džiaugiasi tėvai ir sesutė Kristina, o taip pat ir seneliai Anelė ir Alfonsas Šulaciai. Anelė Šulaitienė yra LB Cicero apyl. pirmininkė.

x Susivienijimas Lietuvių Amerikoje yra pirmoji Amerikos lietuvių organizacija, kuri paminės savo gyvavimo šimtmetį. Šis minėjimas bus per jos seimą, rengiamą birželio 30 — liepos 3 dienomis Chicago Essex viešbutyje. Į Chicago tomis dienomis žada suvažiuoti daugiau negu 100 delegatų iš visos Amerikos ir Kanados.

x „Uošvė į namus — tylos nebus“ — tai vardas komedijos, kurios premjera bus gegužės 18 d. Jaunimo Centro salėje. Ją suvaidins naujai įsisteigęs Chicago jaunųjų vaidintojų kolektyvas „Vaidilutė“.

x Kun. Kazimieras Simaitis, dr. Valentinas Ploplys, B. Kasakaitis, Jonas Balnius, Pranas Stirbys, Mykolas Kirėjus, Vladas Šimutis, Vincas Dailys, Emilija Zinkevičius, Andrius Laukaitis, Vladas Garbenis, Alfonsas Lauras, Zenonas Valavičius, Gustavas Galinaitis, Adolfas Dirgėla atsiuntė 7 dol. aukų įvairiomis progomis. Labai dėkojame.

x Jonas Vidūnas, Worcester, Mass., su prenumeratorais prašomomis mokesčių atsiuntė ir 22 dol. auką. J. Vidūną skelbiame garbės prenumeratorium, o už paramą tariame nuoširdų acū.

x K. Miecevičius, Chicago, Ill., daugelį metų mūsų garbės prenumeratorius, su prenumeratorais prašomomis mokesčių atsiuntė ir 27 dol. dienraščio paramai. K. Miecevičių ir toliau laikome garbės sąrašė, o už savos spaudos palaikymą tariame nuoširdų ir didelį acū.

x Praurimė Murinienė, Melrose Park, Ill., atsiuntė 20 dol. auką ir kartu prašė „Draugo“ prenumeratą. P. Murinienė skelbiame garbės prenumeratorė, o už paramą labai dėkojame.

x Juozas Pupius, Los Angeles, Cal., Antanas Marchertas, Downers Grove, Ill., Jadvyga Povilaitienė, Omaha, Nebr., Gintas ir Julia Taorai, Cleveland, Ohio, įvairiomis progomis atsiuntė po 15 dol. aukų dienraščio stiprinimui. Labai dėkojame.

x Inž. Vladas Sinkus, Western Spring, Ill., Jonas Laucius, Union Pier, Mich., Jonas Motiejūnas, Chicago, Ill., Kazys Kilikauskas, Los Angeles, Cal., D. Zakaras, Sun City, AZ., Juozas Masiulis, Elmhurst, Ill., Zita Žvirzdys, Olympia, Wa., Sofija Puikūnienė, Los Angeles, Cal., Jonas Vaskevičius, Toronto, Ont., Kanada, Vytautas Gutauskas, Chicago, Ill., Regina Matonis, Chicago, Ill., A. Duda, St. Petersburg Beach, Fla., prašė „Draugo“ prenumeratą ir kiekvienas paaukojo po 17 dol. Labai dėkojame už mielas aukas. (sk.)

Redaguoja J. Placas. Medžiaga siūsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

Jonas Minelga PAVASARĮ

Sveiks, pavasarėli! Laukėme — ir štai, Mūsų kambarėly Saule nušvitai.

Rytą matėm strazdą Čiulbantį kleve. Šiltas vėjas plazda, Skridamas gatve.

Matėm straksint žylę Tarp obels šakų. Niekad čia, Živile, Neskamba ku-kū.

Atskrenda nuo Nilo Paukščių daug — būriai... Tėviškėj, virš šilo Gieda vyturiai.

KODĖL MES TURIME PRIKLAUSYTI LIETUVISKOMS ORGANIZACIJOMS

Mes turime būti laimingi, kad gimėme lietuviams. Mūsų nedaug yra, už tai mažai kas tą garbę turi. Mes taip pat esame ir amerikiečiai. Būdami lietuviai — amerikiečiai, mes turime daug privilegijų, kurių niekas kitas neturi. Viena iš tų privilegijų yra galimybė priklausyti lietuviškoms jaunimo organizacijoms. Tų organizacijų dėka, mes galime dalyvauti vasaros stovyklose, jaunimo suvažiavimuose, šokiuose ir suėjimuose.

Gal svarbiausias ir įdomiausias mano dalyvavimas lietuviškose organizacijose yra tai, kad aš dabar, būdama trylikos metų, jau turėjau progos dalyvauti keliose dainų ir šokių šventėse. Šiose šventėse aš esu susitikusi draugų ir draugių ne tik iš Pėtų Amerikos, bet ir iš Europos. Aš dabar jaučiuos artimesnė tiems kitiems kraštams, kuriuose lietuvių gyvena. Priklausymas lietuvių jaunimo organizacijoms, pvz. skautams, man daug padėjo sužinoti apie Lietuvą. Jei aš noriu vadintis lietuvaitė, man pridera žinoti apie Lietuvą. Daug kitataučių amerikiečių jaunimo nežino apie savo tėvų kraštus. Aš — dalyvaudama jaunimo organizacijoje — žinau.

Mūsų jaunimo organizacijos padeda mums išlikti lietuviams, o ne tik vienais iš daugelio.

Tai kas pasakytą parodo, kad lietuvių jaunimo organizacijos mums daug padeda ir joms reikia priklausyti. Dailė Grigaitytė, 13 m. Šis rašinėlis yra laimėjęs kun. dr. J. Prunskio skirtą piniginių premijų ALTO skelbtame konkurse.

MANO VELYKOS

Velykas praleidau smagiai. Didįjį Šėtadienį vėlai grįžome iš atostogų Washingtono. Atsikėlė važiuoti į bažnyčią išklausti Mišių. Buvo labai daug žmonių, buvo sunku surasti vietą atsistėti. Mišios buvo įspūdingos. Grojo trimitai, giedojo choras. Altorius buvo gėlimis papuoštas. Po pamaldų važiuojame pas senelius. Ten daužėme margučius ir pavalgėme pusryčius. Grįžom namo, pailsėjom. Apie 12 val. vėl sugrįžom pas senelius. Valgėm žąsį ir ilgai kalbėjomės. Naktį žiūrėjome TV filmą „Dešimt Dievo įsakymų“. Kai filmas pasibaigė, grįžome namo.

Gintaras Wass, Darius Girėno lit. m-los 8 sk. mokiny

Žvaigždutė

Įsteigtas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicago skyriaus

Dainuojame iš gaidų. Nuotr. G. Placo

MŪSŲ KOVA UŽ LAISVĘ

Lietuviai buvo sukūrę didelę ir galingą valstybę. 14-15 šimtmečiuose Lietuvos žemės siekė Baltijos ir Juodąją jūras. Lietuvai teko daug iškentėti, bet ji vis išlikdavo gyva. Jos laisvės neįstengė paglemžti nei geležiniai šarvuoti vokiečiai, nei rusai, nei lenkai, nes mūsų senoliai tą laisvę labai brangino. Rusai norėjo, kad lietuviai užmirštų ir atsizadėtų savo kalbos, savo tikėjimo, kad pasidarytų rusais. Laisvės troškimą rusai labai žiauriai slopinė. Mūsų kova už laisvę buvo sunkesnė, negu kai kurių kitų tautų. Minėdami Vasario Šešioliktąją turime pasiryžti neužmiršti mūsų brolių ir sesių, nešančių vergijos jungą tolimame Sibire ir Lietuvoje.

Aurelija Kapociūtė Marquette Parko lit. m-los 7 sk. mokinė.

GERAS DARBELIS

Vieną dieną mergaitė važinėjo dviračiu parke. Staiga išgirdo kažką verkiant po vienu krūmu. Jinai sustojo ir nuėjo pažūrėti. Pamatė mažą mergaitę. Ji paklausė: „Kodėl tu verki?“ Mergaitė parodė jai savo žaizdą. Didesnįjį mergaitė pasakė: „Lipk ant mano dviračio, aš tave parvesiu namo“.

Kai mergaitės žaizda užgijo, tada ji nusivedė savo gelbėtoją į ledų krautuvę.

Audrėtė Navasaitytė, („Didvyrių dienos Dainavoje“)

LENKTYNĖS

Šiais metais aš važiuosiu į Elkart Lake automobilių lenktynių žiūrėti. Savaitgalį praleisiu su nakvyne. Jie ten turi stovyklaviečių. Mano tėtė ten dirbo. Jis mojavo vėliavėlėmis, duodamas ženklą lenktynių pradžiai ir pabaigai. Jis kartais dalyvaudavo lenktynėse. Reikės dviejų valandų kelionės, kad ten patektumėm. Elkart Lake yra labai toli. Mes ten smagiai praleisime laiką.

Linas Gierštikas, K. Donelaičio lit. m-los IV sk. mokiny

PIEŠINYS

Piešė Linas Gierštikas, K. Donelaičio lit. m-los 4 sk. mokiny

NAUMIESČIO APYLINKĖS ŽMONĖS KREGŽDĖ TAIP PAMĖG-DŽIOVAO: „KAI IŠLĖLIAU — PILNAS MIEGOS (SANDĖLIAI). KAI PARLĖKIAU — TUŠČIAS MIEGOS. KAD TU UŽSPRINTUM!

Yra gerai žinoma, jei keliaujama vakarų pusėn, laikrodžio rodyklės sukamos atgal. Kas 15 laipsnių vakarų — rytų ilgumu, sutauptoma viena valanda laiko. Jei per vieną valandą apkeliautum aplink pasaulį, sutauptum visą dieną.

Astronautai, kurie keliauja apie žemę 17,000 mylių greičiu per valandą ir apskrieja septynias orbitas per tam tikrą laiką, keliaudami rytų vakarų kryptimi, jie sutauptų vieną savaitę. Jie nusileistų į žemę sekančią

savaitę, kuomet mes turėtume dabartinę savaitę. Tačiau mes žinome, kad taip nėra, jie nusileidžia mūsų laikui. Kaip visą tą reikalą suprasti, paaiškinkite. Kas turėtų įrašyti paaiškinimą, gaus 10 taškų, o kas apytikriai — 5 taškų.

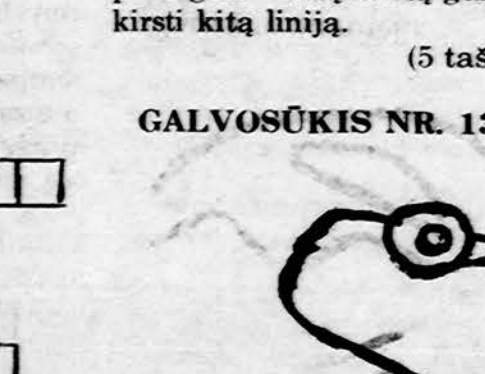
GALVOSŪKIS NR. 134

A B C D
E F G H
I J K L
M N

GIMTADIENIS

Mergaitė — Jau ketvirtą kartą eini paimti ledų ir torto, ar nenusikalsti mandagumo taisyklėmis? Berniukas: — Kodėl taip manai? Aš šeiminiškai sakau, kad dėl tavęs imu.

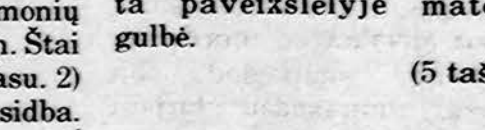
GALVOSŪKIS NR. 131

(Žiūrėkite brėžinį)

Žemiau surašyti 8 keisti žodžiai, kuriuos reikia išaiskinti ir teisingai parašyti brėžinio langeliuose, ne vien baltuosiuose, bet ir juoduosiuose. Iš juodųjų langelių raidžių turi būti sudarytas 12 raidžių žodis, kuris reikštų žmonių susibūrimą vienon vieton. Štai tie keisti žodžiai: 1) Leasu. 2) Tamsis. 3) Rūsis. 4) Lansidba. 5) Kašis. 6) Virkis. 7) Luosas. 8) Ridyngs. Nusipieškite didesnį brėžinį su tarpais tarp žodžių, nes įrašę raidę į juodą langelį jos negalėsite matyti. Reikės rašyti raides virš langelių. (10 taškų)

GALVOSŪKIS NR. 135

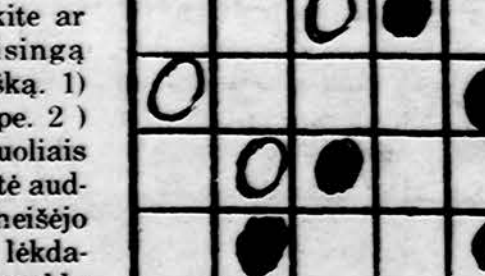

(Žiūrėkite piešinėlį). Iš kurių raidžių yra sudaryta paveikslėlyje matoma gulbė. (5 taškų)

GALVOSŪKIO NR. 111 ATSAKYMAS

Aš pažįstų tokį poną, kuris turi tūkstantį žiponų (švarkų — drabužių). Gaidys.

GALVOSŪKIO NR. 112 ATSAKYMAS

Žiūrėkite brėžinį.

GALVOSŪKIO NR. 113 ATSAKYMAS

Piešinėlis vaizduoja didžiausią Lietuvos ežerą Narutį. Dabar jis yra išjungtas iš Lietuvos teritorijos.

GALVOSŪKIO NR. 114 ATSAKYMAI

1) Vakaras, 2) šeštadienis, 3) mirimas, 4) gruodis, 5) pabaiga, 6) grįžimas, 7) užsigardžiamas (dessert), 8) sudiev, 9) nusileidimas (pvz. saulės), 10) aušra (dienos pradžia).

GALVOSŪKIO NR. 115 ATSAKYMAS

Ta nusikaltėliams bausti institucija vadinasi Sing-Sing.